

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я**

Спеціальність: **D4 «Публічне управління та адміністрування»**

Освітньо-професійна програма: **Управління у сфері охорони здоров'я**

Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 10**

Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**

Форма здобуття освіти: **заочна**

Рік навчання: **2**

Семестр(и): **III (осінній)**

Тип освітнього компонента: **вибірковий**

Навчальний рік: **2026–2027**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**

Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**

Підсумковий контроль: **залік**

Пререквізити **освітні компоненти**

«Публічна політика та врядування»,

«Технології прийняття управлінських

рішень», «Комунікація в публічній

сфері», «Інституціональне забезпечення публічного управління»

Кафедра/підрозділ: **кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я,**
пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх

Керівник освітнього компонента: **проф. Мельниченко Олександр Анатолійович**
email: oa.melnichenko@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<http://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=5125>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Значну увагу приділено вивченню теоретичних основ розвитку сфери охорони громадського здоров'я, складових реалізації політики у цій сфері. Практична спрямованість підкріплюється наголосом на з'ясування особливостей медичної реформи в Україні як способу розвитку ресурсного забезпечення сфери охорони здоров'я та її підприємств, а також підвищення доступності якісних медичних послуг і розбудови медичного туризму.

МЕТА КУРСУ: оволодіння теоретичними знаннями та практичними навичками реалізації державної політики щодо охорони громадського здоров'я.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

РН 01 Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ і технологій прийняття управлінських рішень.

РН 03 Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції.

РН 11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (2 год.):**

1. Державна політика щодо охорони громадського здоров'я.

Перелік тем практичних занять (8 год.):

Тема 1 Громадське здоров'я як об'єкт державної політики. Право на здоров'я та його охорону. Принцип досягнення справедливості щодо здоров'я. Громадське здоров'я: сутність, особливості та суспільна значущість. Внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на стан громадського здоров'я. Принцип врахування інтересів здоров'я в усіх сферах державної політики. Механізми, методи та засоби реалізації державної політики щодо охорони громадського здоров'я.

Тема 2 Інституціональне та інституційне забезпечення реалізації державної політики розвитку громадського здоров'я. Роль Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України у сприянні охороні громадського здоров'я. Роль Міністерства охорони здоров'я та Національної служби здоров'я України у забезпеченні охорони громадського здоров'я. ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України». Нормативно-правове забезпечення розвитку сфери громадського здоров'я. Концепція розвитку системи громадського здоров'я. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація». Бюджетна програма «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями».

Тема 3 Пріоритетні напрями реалізації державної політики щодо розвитку громадського здоров'я. Розвиток людських ресурсів. Профілактика неінфекційної патології. Промоція здоров'я. Імунопрофілактика. Заходи із боротьби з епідеміями. Пропаганда здорового способу життя, профілактика ВІЛ. Епідеміологічний нагляд за інфекційними захворюваннями. Профілактика захворювання. Оптимізація міжгалузевої взаємодії у напрямі формування та збереження громадського здоров'я.

Перелік тем самостійної роботи здобувачів вищої освіти (80 год.)

1. Бюджетна програма «Громадське здоров'я та заходи боротьби з епідеміями».
2. Внутрішні та зовнішні чинники, що впливають на стан громадського здоров'я.
3. Громадське здоров'я: сутність, особливості та суспільна значущість.
4. ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України».
5. Епідеміологічний нагляд за інфекційними захворюваннями.
6. Заходи із боротьби з епідеміями.
7. Імунопрофілактика.
8. Концепція розвитку системи громадського здоров'я.
9. Механізми, методи та засоби реалізації державної політики щодо охорони громадського здоров'я.
10. Національна стратегія з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація».
11. Нормативно-правове забезпечення розвитку сфери громадського здоров'я.
12. Оптимізація міжгалузевої взаємодії у напрямі формування та збереження громадського здоров'я.
13. Право на здоров'я та його охорону.
14. Принцип врахування інтересів здоров'я в усіх сферах державної політики.
15. Принцип досягнення справедливості щодо здоров'я.
16. Промоція здоров'я.
17. Пропаганда здорового способу життя, профілактика ВІЛ.
18. Профілактика захворювання.
19. Профілактика неінфекційної патології.
20. Розвиток людських ресурсів.
21. Роль Верховної Ради України у сприянні охороні громадського здоров'я.
22. Роль Кабінету Міністрів України у сприянні охороні громадського здоров'я.
23. Роль Міністерства охорони здоров'я у забезпеченні охорони громадського здоров'я.
24. Роль Національної служби здоров'я України у забезпеченні охорони громадського здоров'я.
25. Роль Президента України у сприянні охороні громадського здоров'я.

СРС спрямована на поглиблення й закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання вправ і практичних робіт, розв'язання ситуативних завдань та кейсів.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf). В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Жалінська І.В. Громадське здоров'я: методологія оцінювання та обґрунтування політики: автореф. дис. ... к.е.н.: 08.00.07. Київ, 2011. 20 с.

2. Мельниченко О.А., Овчарова Ж.М., Лобойко К.М., Макарова В.І. Пропаганда турботи про власне здоров'я як засіб публічного реагування на виклики сьогодення. *Вісник після-дипломної освіти. (Серія: Соціальні та поведінкові науки. Управління та адміністрування)*. 2024. Вип. 27. С. 143–158. [https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27\(56\)-143-158](https://doi.org/10.58442/2522-9931-2024-27(56)-143-158)
3. Мельниченко О.А., Макарова В.І., Старусева В.В., Яворовська О.О. Пропаганда здорового способу життя як предмет досліджень українських науковців. *Перспективи та інновації науки (Серія: Педагогіка. Психологія. Медицина)*. 2025. № 5. С. 2949–2958. [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5\(51\)-2949-2958](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-5(51)-2949-2958)
4. Про схвалення Концепції розвитку системи громадського здоров'я. Розпорядження Кабінет Міністрів України від 30.11.2016 р. № 1002-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249618799>
5. Соціальна медицина, громадське здоров'я: навчальний посібник: у 4 т. / за заг. ред. В.А. Огнєва. Харків: Вид-во ХНМУ, 2023. Т. 2. Громадське здоров'я. 324 с.
6. Coggon Jo., Syrett K., Viens A.M. Public Health Law. Ethics, Governance, and Regulation. 206 p.
7. Greer S.L., Kurzer P. European Union Public Health Policy Regional and global trends. 2016. Routledge. 264 p.
8. Henderson L., Hilton Sh., Green Ju. Media Analysis and Public Health. Contemporary Issues in Critical Public Health. 2021. Routledge. 144 p.
9. Knawy B.A.A. Leading Reliable Healthcare. 2021. 268 p.
10. Lillrank P. The Logics of Healthcare The Professional's Guide to Health Systems Science. 2018. Productivity Press. 306 p.
11. Margaret F. Schulte. Healthcare Delivery in the U.S.A. Second edition. 2013. Productivity Press. 239 p.
12. Rayner G., Lang T. Ecological Public Health. Reshaping the Conditions for Good Health. 2012. Routledge. 230 p.
13. Robinson S. Priorities for Health Promotion and Public Health. Explaining the Evidence for Disease Prevention and Health Promotion. 2021. Routledge. 532 p.
14. Shirley D. Project Management for Healthcare. 2nd Edition. 2020. 280 p.

Завідувач кафедри громадського здоров'я
та управління охороною здоров'я

Катерина ПОМОГАЙБО